

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Факультет економіко-правовий

Кафедра гідрології суші

Силабус курсу
«Інтелектуальна власність, патентознавство, авторське право»
(обов'язковий)

Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Галузь знань:	10 – Природничі науки
Спеціальність:	101 – Екологія
Освітньо-професійна програма:	Екологія та охорона навколишнього середовища
Обсяг:	2 кредити ЄКТС, 60 год.
Семестр, рік:	II семестр, I рік навчання
Дні, час, місце:	вул. Львівська, 15, НЛК № 2, за розкладом
Викладач:	Нємцова Оксана Анатоліївна; старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
Контактний тел.:	+38(098)265-92-00
E-mail:	lniemtsova@ukr.net
Робоче місце:	вул. Львівська, 15, НЛК № 2, каб. 407
Консультації:	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри; онлайн-консультації: телефон, соціальні мережі

Комунікація

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказані адреси електронної пошти та очні зустрічі на консультаціях.

Анотація курсу

Предметом вивчення дисципліни є законодавство України, яке регулює відносини з приводу інтелектуальної власності, патентознавства та авторського права.

Пререквізити курсу – загальна підготовка в галузі екології та охорони навколишнього середовища.

Постреквізити курсу – кваліфікаційна робота магістра.

Метою курсу є глибоке вивчення питань, пов'язаних з набуттям фізичними та юридичними особами майнових та немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності; формування у студентів неюридичних спеціальностей фахових знань щодо загальних положень права інтелектуальної власності, її інститутів, понять та видів, об'єктів та суб'єктів, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів, порядку та способів захисту порушених прав.

Завдання дисципліни: формування у здобувачів знань про законодавство, яке регулює відносини з приводу інтелектуальної власності, патентознавства та авторського права; володіння вмінням подати заявку на патент на об'єкт інтелектуальної власності; захистити права автора об'єкту інтелектуальної власності, використовуючи теоретичні знання на практиці.

Очікувані результати. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

- *знати:* поняття інтелектуальної власності та її види; зміст права інтелектуальної власності; авторське право і суміжні права; особисті майнові та немайнові права автора; виникнення і здійснення авторського права, його об'єкти; виконавці, виробники фонограм, організації мовлення як суб'єкти суміжних прав; забезпечення колективного управління майновими правами авторів; право промислової власності, її склад; винахід, корисна модель, промисловий зразок – як об'єкти цивільних прав; суб'єкти права промислової власності - винахідники, автори промислових зразків, їх правонаступники і спадкоємці, роботодавці; майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку; поняття та види договорів у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності; міжнародні конвенції про інтелектуальну власність;
- *вміти:* застосувати норми права в практичній діяльності; користуватися нормативно-правовими актами; вирішувати конфліктні та спірні ситуації; давати належну правову кваліфікацію відносинам, пов'язаним з інтелектуальною власністю, патентознавством та авторським правом.

Опис курсу

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год.) та семінарських занять (14 год.), організації самостійної роботи здобувачів (32 год.).

При вивченні навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність, патентознавство, авторське право» застосовуються словесний, наочний, практичний методи навчання: читання лекцій, пояснення, робота з навчальною літературою, індивідуальні консультації.

Словесні та наочні методи навчання – це лекційні заняття, опитування, консультування, мультимедійні презентації.

Практичні методи – це обговорення теоретичного матеріалу під час проведення семінарських занять, аналіз типових ситуацій, обговорення практичного застосування теоретичного матеріалу у науково-дослідній роботі здобувачів освіти.

Колективне опрацювання завдань – колективне обговорення індивідуальних доповідей, обговорення і дискусії щодо проблемних питань та результатів самостійної роботи.

Для розв'язання навчально-професійних завдань навчальної дисципліни застосовано комплексний підхід до діяльності у процесі навчання. Використовуються класичні дидактичні методи організації та

здійснення навчально-пізнавальної діяльності (лекція-пояснення, бесіда, контроль, самоконтроль, взаємоконтроль і т.п.)

Основні форми (методи) проведення занять – це різні типи лекцій, а також семінарські заняття – теоретичне обговорення питань, дискусія, співбесіда, презентація результатів.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні положення права інтелектуальної власності, патентознавства та авторського права

Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

Поняття інтелектуальної власності та її види. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності: вітчизняні та міжнародні.

Тема 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права.

Майнові і немайнові права автора. Об'єкти і суб'єкти авторського права. Обмеження і захист авторських прав. Об'єкти, на які авторське право не поширюється.

Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.

Поняття і види суміжних прав. Суб'єкти і об'єкти суміжних прав. Забезпечення колективного управління майновими правами авторів. Порушення авторського права і суміжних прав.

Тема 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем.

Поняття права промислової власності, її склад та види. Винахід, корисна модель, промисловий зразок. Одержання патенту, його функції. Права, що випливають із патенту. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та засвідчення його набуття.

Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку.

Правова охорона комерційного найменування. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Поняття торговельної марки та її використання. Відповідальність за порушення прав на торговельну марку.

Тема 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Договори на створення та використання об'єктів інтелектуальної власності. Ліцензійні договори, поняття і види. Укладання та основні умови ліцензійних договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності. Авторські договори, поняття і види.

Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.

Всесвітня організація інтелектуальної власності. Мета її створення, завдання і основні функції. Члени ВОІВ. Управління ВОІВ. Міжнародна охорона промислової власності. Міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право).

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Нємцова О.А. Інтелектуальна власність, патентознавство та авторське право: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2019. 85 с.
2. Нємцова О.А. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність, патентознавство та авторське право» для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 101 «Екологія», рівень вищої освіти магістр. Одеса: ОДЕКУ, 2023. 16 с.
3. Нємцова О.А. Методичні вказівки по організації самостійної роботи для студентів денної форми навчання при вивчанні навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність, патентознавство та авторське право». Усі спеціальності та спеціалізації. Одеса: ОДЕКУ, 2017. 21 с.

Додаткова

1. Єрьомкін Є.А. Інтелектуальна власність: конспект лекцій. Краматорськ: ДДМА, 2019. 64 с.
2. Шуба І.В. Конспект лекцій з дисципліни «Інтелектуальна власність». Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т. Електрон. текст. дані. Харків, 2021. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/8ab74645-64bb-4783-9833-080b734df3ef>.
3. Мельник О.О. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 208 «Агроінженерія». Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2020. 215 с.
4. Килимник І.І., Домбровська А.В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та договірне право» (для студентів денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей університету). Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 74 с.

Оцінювання

Методи поточного контролю: здійснюється шляхом опитування під час лекційних і семінарських занять.

Підсумковий контроль: залік.

Курс включає 1 змістовий модуль. За модулем виконується тестова контрольна робота, оцінюється максимум у 50 балів, проводиться опитування на лекційних і семінарських заняттях. Також за курсом виконується індивідуальне завдання, яке оцінюється максимум у 15 балів. У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку 100 балів за виконання усіх завдань по курсу. Залік оцінюється за 100-бальною

шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf.

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, модульних робіт. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf).

Політика щодо академічної доброчесності: Регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування та запізнень: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process2022.pdf>).